

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 29/2006 rd

Statsrådets utredning med anledning av en preliminär bedömning av agendan för det finländska ordförandeskapet

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 31 maj 2006 en kompletterande skrivelse 4. VNK 24.05.2006 i ärendet E 19/2005 rd till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder.

- konsultativ tjänsteman Maarit Nikander, inrikesministeriet.

Samband med andra handlingar

Utskottet har tidigare lämnat utlåtande om ärendet FvUU 35/2005 rd.

Sakkunniga

Utskottet har hört

UTREDNINGEN

Förslagets huvudsakliga innehåll

Finland och Österrike lade i december 2005 fram ett gemensamt arbetsprogram för 2006 som tjänar som ram för Finlands ordförandeskap från och med den 1 juli 2007. De slutliga målen kan läggas fast när resultatet av Europeiska rådet i juni presenteras.

För att öka medborgarnas förtroende för Europeiska unionen behövs det konkreta resultat i frågor som det lönar sig klart bättre för unionen än för de enskilda medlemsstaterna att ta hand om var för sig. Under sitt ordförandeskap kommer Finland att koncentrera sig speciellt på aktuella utmaningar för Europa, typ globalisering,

bättre konkurrenskraft, åldrande befolkning, klimatförändring och säkerhet.

För att göra EU mer acceptabelt måste det också visas att unionen fungerar öppet, att beslutsfattandet är effektivt och att lagstiftningen i EU håller en hög nivå. Finland vill arbeta för de här målen under sitt ordförandeskap.

I promemorian i statsrådets skrivelse anges de viktigaste horisontella frågor inom varje enskilt politikområde i EU som Finland vill ta upp. Promemorian är en uppdatering av den preliminära ordförandeskapsagendan som EU-ministerutskottet antog den 11 november 2005.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Förvaltningsutskottet har behandlat den preliminära bedömningen av agendan och prioriteringarna inför det finländska ordförandeskapet i sitt utlåtande FvUU 35/2005 rd — E 19/2005 rd. Planerna har preciserats efter rådets arbetsprogram för 2006. De frågor inom förvaltningsutskottets fackområde som särskilt kommer att lyftas fram under ordförandeskapet är rättsliga och inrikes frågor. De har över lag kommit att spela en växande roll i unionen.

I rättsliga och inrikes frågor har utvärderingen av Haagprogrammet hög prioritet. Utskottet omfattar regeringens ambitioner att inrätta de närmaste årens samarbete efter "Tammerforsandan". Haagprogrammet är ett omfattande system och därför är det bra att arbetet under ordförandeskapet fokuseras på de viktigaste frågorna. I skrivelsen nämns ett effektivare polissamarbete och samarbete i straffrättsliga frågor, inrättande av ett alleuropeiskt asylsystem, bättre kontroll av de yttre gränserna och principen om ömsesidigt erkännande bland de centrala frågor som kommer att tas upp. Utskottet har lyft fram dem i sitt utlåtande om halvtidsöversynen av Haagprogrammet, FvUU 13/2005 rd — E 72/2004 rd.

I samband med utvärderingen av Haagprogrammet är det meningen att etablera ett nytt och ännu mer täckande system för utvärdering av rättsliga och inrikes frågor. Det är mycket viktigt och därför vill utskottet i linje med sitt utlåtande FvUU 13/2005 rd koncentrera sig på att ta fram effektiva, objektiva och öppna utvärderingsmekanismer för uppföljning av åtgärderna inom området rättsliga och inrikes frågor.

Utskottet tillstyrker Finlands planer inför ordförandeskapet att öppna diskussionen om ett samlat solidariskt ansvar för migrations-, asyl- och gränskontrollfrågor. Det involverar frågan om internationellt skydd för dem som är berättigade till det, en mer konkret ansvarsfördelning när det gäller olaglig invandring och asylfrågor och verifierbar respekt för gemensamt överenskomna regler.

Kommissionen avser att komma med en grönbok om ett gemensamt europeiskt asylsystem våren 2007. Enligt Haagprogrammet bör systemet stå klart 2010. Det är angeläget att vi under ordförandeskapet får i gång en diskussion om hur det gemensamma asylsystemet lämpligen bör utvecklas. Frågor som bör prioriteras är hur vi går vidare från minimiregler till verkliga gemensamma regler, hur asylreglerna ska utvidgas till att utöver dem som får asylstatus också omfatta dem som är i behov av sekundärt skydd och hur det praktiska samarbetet mellan asylmyndigheter ska utvecklas. Flyktingkonventionen i Genève måste tillämpas fullt ut och rätten att söka asyl respekteras inom hela unionen.

Under Finlands ordförandeskap har kommissionen har för avsikt att komma med ett särskilt meddelande om olaglig migration. Utskottet har i samband med den strategiska planen för laglig migration (FvUU 17/2006 rd — E 32/2006 rd) påpekat att laglig migration och olaglig migration inte är två från varandra fristående frågor. Det har yrkat på en bred analys av frågan. I arbetet mot olaglig migration och människohandel krävs det effektivare samarbete och hänsyn till offrens situation. Ett effektivare operativt myndighetssamarbete är en viktig prioritering över lag, t.ex. säkerheten vid de yttre gränserna och det operativa polissamarbetet, för bekämpningen av gränsöverskridande brottslighet. Samarbete mellan polisen, tullen och gränsmyndigheterna är ett instrument för ett effektivare brottsbekämpande samarbete som bygger på spaning.

Ett effektivare informationsutbyte mellan de brottsbekämpande och de rättsliga myndigheterna är ett måste i kampen mot både organiserad brottslighet och terrorism. Det ska ske genom bättre tillgång till information. Utskottet noterar att tillgången till information är en stor principiell reform i informationsutbytet mellan brottsbekämpande myndigheter. Utskottet förespråkar projektet, men vill samtidigt särskilt uppmärksamma dataskyddet i polissamarbetet och det straffrättsliga samarbetet. Det är en fråga som måste lösas innan principen om tillgång till in-

formation införs. I det sammanhanget kan det vara bra att lyfta fram dataskyddsbestämmelserna inom den tredje pelaren (FvUU 6/2006 rd — U 50/2005 rd). Det är också aktuellt att utveckla Schengens informationssystem SIS II. På den punkten hänvisar utskottet till sitt utlåtande FvUU 21/2006 rd — U 47/2005 rd).

I kampen mot terrorism gäller unionens strategi från december 2005. Tonvikten ligger på det konkreta genomförandet av handlingsplanen för att hindra en radikaliserings av terrorismen och rekrytering för terrorism. Handlingsplanen omfattar flera betydande åtgärder som blir aktuella under Finlands ordförandeskap. Vad som gör strategin ännu betydelsefullare är att den första utvärderingen infaller mot slutet av vårt ordförandeskap 2006.

De yttre förbindelserna i rättsliga och inrikes frågor koncentreras framför allt på att förbättra samarbetet mellan EU och Ryssland och EU och USA. Också här ligger fokus på bättre operativt samarbete och bekämpning av terrorism.

Vad gäller horisontella frågor under Finlands ordförandeskap lyfter förvaltningsutskottet fram politikprogrammen i samband med EU:s finansieringsramar för 2007—2013, t.ex. att förhandlingarna om strukturfondsprogrammen måste slutföras för att de ska fås i gång och genomföras utan onödigt dröjsmål i början av programperioden.

Förvaltningsutskottet omfattar Finlands mål att främja öppenhet. Det ser gärna större öppenhet i fråga om rådets möten, inte minst vid möten där rådet har en lagstiftande roll. Det är viktigt att det ordnas allmänna debatter också om annat än lagstiftningsfrågor när det handlar om viktiga saker för unionen och medborgarna (FvUU 18/2006 rd — E 35/2006 rd).

Utlåtande

Förvaltningsutskottet meddelar

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt.

Helsingfors den 16 juni 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Veijo Puhjo /vänst
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Nils-Anders Granvik /sv
Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent

Esko Kurvinen /saml
Heli Paasio /sd
Mauri Salo /cent
Satu Taiveaho /sd
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.